

ЗВІТ

**Самооцінювання за напрямом
«Система оцінювання здобувачів
освіти закладу»**

**Росошанського ліцею Липовецької міської
ради Вінницької області**

у 2022 – 2023н.р.

Відповідно до наказу Росошанського ліцею від 12.01.2023 р. №4 «Проорганізацію і проведення самооцінювання якості освітньої діяльності за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти» у 2022/2023 навчальному році з метою вивчення якості впровадження Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Росошанському ліцеї Липовецької міської ради Вінницької області в період з 01.09.2022 р. до 31.05.2023 проводилось самооцінювання освітньої діяльності закладу освіти за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти».

Дані за вимогами та критеріями якості освітньої діяльності за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти» члени робочої групи збирали відвідуючи уроки, спостерігаючи за роботою вчителя з учнями, проводячи анкетування вчителів, учнів та їхніх батьків, вивчаючи документацію закладу.

За підсумками роботи члени робочої групи підготували висновки та рекомендації — вони стали основним джерелом інформації для узагальнення та підлягали кількісному і якісному аналізу.

Інструментарій для дослідження (форми спостереження, анкети, форми вивчення документації) розроблений на підставі рекомендацій ДСЯО України, що даються у Абетці для директора.

НАПРЯМ 2.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Вимога/правило 2.1.Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх результатів навчання

Критерій 2.1.1. Учні отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання

У Росошанському ліцеї Липовецької міської ради Вінницької області здобувачі освіти отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.

Педагогічні працівники Росошанського ліцею використовують єдині підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів:

- вимоги до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності,
- оцінювання ґрунтується на позитивному підході, що, передусім, передбачає врахування рівня досягнень учня,
- система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти включає критерії, правила і процедури, за якими здійснюється оцінювання. Розроблення, оприлюднення та інформування про критерії оцінювання робить процес оцінювання прозорим і зрозумілим для всіх учасників освітнього процесу.

Система оцінювання навчальних досягнень учнів:

- має у своїй основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів;
- дозволяє гарантовано досягти і перевищити результати;
- заохочує учнів апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримати за це негативну оцінку;
- дає можливість розвивати в учнів впевненість у своїх здібностях і можливостях;
- використовує самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності.

Система оцінювання у Росошанському ліцею забезпечує інформування учнів про критерії оцінювання та розуміння, як і за що їх оцінюють.

Процес інформування і оприлюднення критеріїв для здобувачів освіти розпочинається із Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджених Міністерством освіти і науки України. При цьому вчителі закладу керуються основними нормативними документами:

- Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 року № 329;
- Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 року №1222;
- Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 13 .07. 2021 р. № 813;
- Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289 (чинні для 5-6 класів).

При виконанні обов'язкових видів роботи вчителі користуються розробленими критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми, освітню програму, при потребі модифіковану програму для учнів з ООП, компетентнісний підхід до викладання предмету (курсу), організаційну форму проведення навчального заняття, індивідуальні та вікові психофізіологічні особливості дитини.

Більшість педагогів (68%) на питання «Які критерії оцінювання Ви використовуєте для предмета (предметів), які викладаєте?» дали відповідь, що адаптують критерії МОН до умов роботи закладу; 26 % використовують виключно рекомендації МОН; і лише 5% розробляють власні, зокрема спільно з дітьми.

На сайті та на інформаційному стенді в ліцеї оприлюднено Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. В освітніх програмах закладу зазначені Критерії оцінювання навчальних досягнень, правила та процедури

оцінювання результатів навчання для здобувачів освіти. Нажаль, не у всіх класах є демонстраційні стенди з такими ж Критеріями оцінювання навчальних досягнень. На засіданнях методичних об'єднань вчителів-предметників та вчителів початкових класів у серпні опрацьовано вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів з урахуванням компетентнісного підходу. Питання оцінювання учнів у 2022-2023 навчальному році розглядалося на педагогічній раді «Про оцінювання здобувачів освіти 1-4 та 5 класів у 2022-2023 навчальному році в умовах Нової української школи», оцінювання факультативів та курсів за вибором (протокол від 29.08.2022 №14). Рішенням педагогічної ради оцінювання здобувачів освіти початкової школи у 2022-2023 навчальному році в 1-2 класах здійснюється вербально, у 3-4 класах – здійснюється вербальне та рівневе підсумкове оцінювання, у 5 класі – протягом адаптивного періоду – формувальне, протягом листопада-грудня – рівневе, підсумкове, рівневе, протягом II семестру - бальне.

У 2022-2023 навчальному році здобувачі освіти отримували від педагогічних працівників інформацію про Критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень. Ознайомлення батьків і учнів з правилами і процедурами оцінювання завжди відбувається на початку навчального року і впродовж навчального року.

За результатами анкетування учнів, встановлено, що 49% учнів отримують інформацію від учителів про Критерії, правила і процедуру оцінювання навчальних досягнень учнів, 42% отримують, але тільки у разі звернення до вчителя, 4% не отримують, навіть у разі звернення до вчителя, користуються інформацією з офіційних джерел; не отримують – 4%. Отже, більшість здобувачів освіти отримують інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання їхніх результатів навчання визначеним у закладі способом, від педагогічних працівників, на веб-сайті ліцею.

За результатами анкетування батьків можна зробити висновок, що вони на достатньому рівні ознайомлені із критеріями оцінювання. Оскільки на питання «Ви отримуєте інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень учнів?» 59% дало відповідь «так, завжди», 30% - переважно так; 9% - іноді, 2% - ні, ніколи,.

А на питання «Як здобувачі освіти дізнаються про критерії, за якими Ви оцінюєте їхні навчальні досягнення?» педагогічні працівники дали наступні відповіді: 29% - інформують здобувачів освіти про критерії оцінювання перед вивченням кожної теми; 35%- інформують здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку навчального року; 24% - пояснюють здобувачам освіти індивідуально.

Розроблення, оприлюднення та інформування про критерії оцінювання робить процес оцінювання прозорим і зрозумілим для всіх учасників освітнього процесу

На запитання «Наскільки доступно вчителі пояснюють та аргументують виставлення оцінок», здобувачі освіти надали такі відповіді: 53 % учнів вказали, що вчителі ще до початку оцінювання завжди пояснюють, за що учень може отримати ту чи іншу оцінку, а після оцінювання її обґрунтовують; 31% - вчителі, в переважній більшості, пояснюють вимоги до оцінювання, аргументують оцінку лише на їхнє прохання; 13% - вчителі дуже рідко попередньо пояснюють вимоги до оцінювання, отримують аргументоване пояснення щодо оцінки на їхнє прохання; 2% - вчителі ніколи не пояснюють вимоги до оцінювання.

Відповіді учнів засвідчили, що більшість педагогів пояснюють та аргументують виставлення оцінок, аналізують допущені помилки, пропонують шляхи покращення результатів навчання.

Критерії оцінювання результатів навчання оприлюднено в різних формах, а правила і процедури оцінювання висвітлено на сайті закладу освіти та в змісті освітньої програми.

Більшість здобувачів освіти отримують інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання їхніх результатів навчання визначеним у закладі способом, у тому числі від педагогічних працівників.

Критерій 2.1.2. Система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання

Освітній процес в закладі освіти спрямовується на формування і розвиток ключових компетентностей, посилення ролі особистого чинника в засвоєнні навчального матеріалу. Змінюються технології контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів. Вчителі закладу освіти використовують такі підходи до формування критеріїв оцінювання:

- оцінюють не лише результат роботи, але й процес навчання, індивідуальну працю та успіх кожного учня;
- позитивно оцінюють досягнення учнів, незалежно від того, значні вони чи скромні, якщо вони є результатом справжніх зусиль та старань дитини. В цьому є мотивуюча роль оцінювання;
- оцінюють рівень аргументації та уміння учнів висловлювати свою думку.

У системі оцінювання навчальних досягнень учнів у закладі, крім традиційних, вчителі використовували інші творчі види оцінювання, наприклад, учнівське портфоліо, особливо, під час здійснення дистанційного навчання та дітей з ООП. Усі оцінки з навчальних предметів у 6-11 класах поточні, тематичні, за семестри, за рік, виставляються в балах відповідно до критеріїв, затверджених МОН. Використання оцінювання в балах має не завжди позитивний ефект для визначення навчальних досягнень учнів. Підсумкове оцінювання як середнє арифметичне отриманих балів не може прослідкувати індивідуальний прогрес здобувача освіти. Тому педагогічні працівники не можуть обійтися без формувального оцінювання, яке оцінює

індивідуальний поступ учня, а не результат. З метою впровадження та вдосконалення системи формуального оцінювання учнів проводиться відповідна робота. У цьому навчальному році на засіданні педагогічної ради розглядалося питання «Формувальне оцінювання – шлях до реалізації компетентнісного підходу у навчанні». Вчителі беруть участь у відповідних тренінгах, проходять онлайн-курси.

Для реалізації компетентнісного підходу при оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти частина педагогічних працівників спрямовують зміст завдань на творчу та аналітичну роботу учнів. Під час спостережень за проведенням навчальних занять виявлено, що вчителі використовують запитання і завдання, які не мають готових відповідей в підручнику чи інших джерелах, розробляють завдання, які спонукають учнів до критичного мислення, потребують застосувати знання в нестандартних ситуаціях.

Під час спостереження за навчальними заняттями встановлено, що вчителі початкової школи систематично застосовують у своїй роботі різні прийоми формуального оцінювання, відстежують особистісний поступ здобувачів освіти, формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися, запобігають побоюванням помилитися. Відстежують індивідуальний поступ кожного здобувача освіти вчителі 5 класу, використовуючи щоденники спостережень. У старших класах педагогічні працівники намагаються застосовувати формувальне оцінювання, проте недостатньо володіють відповідними техніками, прийомами та інструментами. Тільки окремі вчителі добирають домашнє завдання, спрямоване на оволодіння ключовими компетентностями, озвучують критерії його оцінювання, дають учням можливість вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності.

Більша половина опитаних здобувачів освіти (62%) вважають, що у ліцеї об'єктивно оцінюють їх рівень знань, умінь та навичок, 20% опитаних учнів усвідомлюють, що оцінка відстежує їх індивідуальний прогрес, 25% - що оцінювання – це вид навчальної діяльності, водночас 13% опитаних не усвідомлюють мотивуючу роль оцінювання, а 4% вважають оцінку, як інструмент покарання.

Система оцінювання у закладі освіти не враховує всіх вимог компетентнісного підходу. Більшість учителів застосовують елементи формуального оцінювання результатів навчання учнів.

Критерій 2.1.3. Учні вважають оцінювання результатів навчання справедливим, неупередженим, об'єктивним, добросовісним

Здобувачі освіти ліцею у цілому вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним. Система оцінювання навчальних досягнень учнів сприймається учнями закладу як зрозуміла, чітка і справедлива.

Для того, щоб у ліцеї система оцінювання сприймалась учнями як об'єктивна і справедлива, зроблено наступне:

1. На основі критеріїв, розроблених МОН, вчителі розробляють критерії оцінювання для виконання обов'язкових видів роботи і ознайомлюють з ними учнів.
2. Відбувається обов'язкове оприлюднення критеріїв оцінювання.
3. Впроваджується самооцінювання і взаємооцінювання учнів.
4. Використовується учнівське портфоліо як спосіб оцінювання навчальних досягнень.
5. Впроваджується формувальне оцінювання.
6. Критерії оцінювання адаптуються для учнів з ООП.

Педагоги закладу постійно враховують думку учнів та їх батьків щодо системи оцінювання. Це реалізується шляхом опитування учнів, а також спілкуванням з батьками під час відвідування ними ліцею, проведення батьківських зборів.

На думку більшості опитаних, система оцінювання в закладі спрямована на формування відповідальності за результати свого навчання: 42% учнів вказали на справедливу та об'єктивну оцінку навчальних досягнень учителями закладу освіти, 49%, що вчителі у більшості випадків оцінюють їх справедливо, 7 % кажуть, що їх у більшості випадків оцінюють несправедливо і також 2% від опитуваних вважають оцінювання навчальних досягнень у закладі освіти несправедливим.

За результатами анкетування батьків: 53,7% батьків вважають, що їх дітей оцінюють справедливо, 33,3 % - переважно справедливо та лише 13% - іноді.

Переважна більшість здобувачів освіти вважають оцінювання результатів їхнього навчання в закладі освіти справедливим і об'єктивним.

У цілому за вимогою 2.1. – достатній рівень

Вимога/правило 2.2. Систематичне відстеження результатів навчання кожного учня та надання йому (за потреби) підтримки в освітньому процесі

Критерій 2.2.1. У закладі освіти здійснюється аналіз результатів навчання учнів

Аналіз оцінювання навчальних досягнень учнів є важливим інструментом у забезпеченні якості освітнього процесу і використовується з метою вивчення наступності, адаптації учнів, об'єктивності оцінювання, вивчення впливу форм і методів роботи, які використовує вчитель, на рівень навчальних досягнень учнів тощо. На основі аналізу динаміки показників

навчальних досягнень учнів заклад приймає педагогічні і управлінські рішення щодо підвищення якості освітньої діяльності.

З метою врахування індивідуальних особливостей, здібностей та розвитку дитини у ліцеї створюються умови для розроблення індивідуальної освітньої траєкторії. Вона дозволяє зробити освітній процес комфортним, забезпечує індивідуальний прогрес дитини в оволодінні ключовими компетентностями. Учитель в умовах реалізації індивідуальної освітньої траєкторії стає для учня консультантом, координатором. Розроблення індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється з залученням психолога та комунікації з батьками. Індивідуальні освітні траєкторії розробляються, в основному, з метою підтримки обдарованих дітей, учнів з ООП та учнів-інвалідів, внутрішньопереміщених осіб.

У Росошанському ліцеї ведеться аналіз результатів навчання здобувачів освіти. Моніторингові дослідження включені у річний план роботи закладу у розділ «Організація контрольної-аналітичної діяльності», результати досліджень аналізуються на засіданнях ШМО, педагогічних рад, нарад при директору та заступниках, під час звіту керівника ліцею. Моніторинг результатів навчання здобувачів освіти проводиться не менше ніж двічі впродовж навчального року (по закінченню I семестру та навчального року). Проводиться аналіз якості виконання діагностичних, контрольних, лабораторних, практичних робіт. Під час перевірки електронних класних журналів визначається відсоток успішності здобувачів освіти.

Також у цьому навчальному році вивчався стан викладання навчальних предметів: ЯДС(природнича галузь) в початкових класах, стан проведення індивідуально-групових занять в 3,4 класах, стан викладання біології та екології в 6-11 класах, образотворчого і музичного мистецтва в 5-7 класах, мистецтва у 8-9 класах. Вивчалася адаптація учнів 1, 5 класів до нових умов навчання, проводився класно-узагальнюючий контроль у 8 та 10 класах. Протягом навчального року вивчалися такі напрями виховної роботи : ціннісне ставлення до держави, суспільства, особистості та ціннісне ставлення до себе. Приймалися відповідні управлінські рішення.

Основною метою моніторингу є виявлення об'єктивного та раціонального підходу до оцінювання навчальних досягнень учнів з боку вчителя, простеження системності в оцінюванні учнів, динаміки їх навчальних досягнень.

Основні завдання, які вирішуємо за допомогою моніторингу навчальних досягнень учнів:

1. Вивчення якості освітнього процесу.
2. Удосконалення оцінювання навчальних досягнень учнів з окремих предметів.
3. Простеження компетентнісного підходу у системі оцінювання навчальних досягнень учнів.
4. Під час перевірки електронних класних журналів визначається :

- середній бал кожного здобувача освіти , класів за підсумками семестрового і річного оцінювання;
- порівняльний аналіз середнього балу навчальних досягнень учнів з окремих предметів.

За результатами моніторингу в закладі видано відповідні накази.

Проаналізувавши результати учнівських робіт вчителям-предметникам рекомендовано внести корективи в планування уроків з метою доопрацювання тем, привести у відповідність оцінювання навчальних досягнень фактичним знанням учнів відповідно до Методичних рекомендацій щодо критеріїв оцінювання знань учнів та викладання навчальних предметів.

Як результат, вчителі внесли корективи в планування уроків, проводили консультації та індивідуальні бесіди з учнями, які продемонстрували початковий рівень знань, удосконалили оцінювання навчальних досягнень учнів.

12 учнів закладу за підсумками року нагороджені Похвальним листом «За високі досягнення в навчанні» (враховуючи те, що учні 1-4 класів оцінюються вербально). Серед здобувачів освіти 9 кл. один учень Сличук Олег отримав свідоцтво про базову загальну середню освіту з відзнакою.

У закладі освіти визначено порядок проведення внутрішнього моніторингу для дослідження стану і результатів навчання здобувачів освіти та освітньої діяльності. Проводиться внутрішній моніторинг результатів навчання здобувачів освіти (не менше ніж двічі упродовж навчального року) із визначених закладом освіти предметів.

Критерій 2.2.2. Впровадження у Росошанському ліцеї системи формувального оцінювання

У закладі освіти впроваджується система формувального оцінювання. Формувальне оцінювання націлене на визначення індивідуальних досягнень кожного учня. Воно не передбачає порівняння навчальних досягнень різних учнів, визначає навчальний поступ учня. Під час формувального оцінювання учень стає свідомим учасником процесу оцінювання і навчання. Забезпечує зворотний зв'язок – отримання інформації про те, чого учні навчилися і як учитель реалізував поставлені навчальні цілі. Вчителі оцінюють дітей в різноманітних ситуаціях, коли вони працюють у парі, групі, індивідуально. Оцінюються не тільки навчальні результати учня, але і його активність, зацікавленість, мотивація, що є також важливими цілями. Провідну роль у формувальному оцінюванні надають критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів учитель визначає сам і поступово залучає до цього процесу учнів. Зміст критеріїв зрозумілий учням і батькам.

На питання «Які види оцінювання Ви використовуєте?» педагогічні працівники відповіли наступним чином: 60% вчителів використовують формувальне і підсумкове, поточне, самооцінювання,

взаємооцінювання, тематичне; 70% - поточне, тематичне оцінювання учнів, 80% - тематичне, підсумкове оцінювання, % поточне.

Під час впровадження формуального оцінювання у 1-5 класах учителі виробляють чіткі критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Зміст цих критеріїв пояснюють учням і батькам зрозумілою і доступною мовою. Критерії оцінювання доводять до відома учнів під час уроків. Також вчителі застосовують спільну з учнями розробку критеріїв оцінювання. У цьому навчальному році учителі 5 класу основної школи застосовують формувальне оцінювання.

У 6-11 класах це прослідковується рідше. Учителі основної та старшої школи впроваджують такі методи формуального оцінювання, як «Перевірка помилковості розуміння» (педагог дає учням навмисно типові помилкові поняття, а потім просить учнів висловити свою згоду або незгоду зі сказаним), техніку «Формувальне опитування» (учитель задає додаткові уточнюючі питання, що дозволяють здобувачу освіти проаналізувати, узагальнити, зробити висновки з пройденого матеріалу), техніку трихвилинна пауза (учитель надає учням можливість обміркувати поняття, зв'язати з попереднім матеріалом, знаннями і досвідом). Частина вчителів не усвідомлюють до кінця, що формувальне оцінювання направлене на результат, а – на процес. Відповідно, щоб здійснити формувальне оцінювання, не проводяться тільки спеціальні контрольні роботи. Це можливо оцінити лише через спостереження за роботою учня, а не через перевірку результатів навчання.

Не всі вчителі озвучують критерії оцінювання своїм учням. Слід більше уваги приділяти вивченню методичних рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів та розробленню своїх критеріїв навчання спільно з учнями.

Учителі у ході навчання здобувачів освіти надають різного роду допомогу: додаткові та індивідуальні заняття, застосування сучасних форм і прийомів роботи для кращого засвоєння матеріалу, використання Інтернет-ресурсів, створення навчальних проєктів, впровадження різнорівневих вправ, творчих, пошукових завдань, консультування, словесна похвала, мотивація та зацікавлення здобувачів освіти. Також вчителі піклуються про їх всебічний розвиток, застосовуючи в процесі навчання сучасні форми та методи навчання, створюють ситуацію успіху, проводять роботу з обдарованою молоддю, підготовку до ЗНО, використовують ІКТ, Інтернет-ресурси. Педагоги залучають школярів до різних видів роботи, пропагують здоровий спосіб життя, допомагають при виникненні труднощів у засвоєнні матеріалу, складають алгоритми розв'язування задач, готують дітей до предметних олімпіад, конкурсів, пропагують долучення учнів до освітніх платформ, на яких можна отримати додаткові знання з предмету.

За результатами анкетування педагогічних працівників на питання «Чи спостерігаєте Ви особистісний поступ здобувачів освіти? І з чим він пов'язаний?» відповідь була «так». Пов'язано це з підвищенням рівня знань,

обиранням певного предмету при вступі, з підвищенням навичок, з віковими особливостями та з особистим бажанням учнів навчатися, інколи, за умови особистої вмотивованості, а також пов'язаний із зацікавленістю предметом чи окремими видами роботи.

Спостерігається також і зниження рівня знань, причиною цього є несистематичність відвідування уроків учнями з поважних і без поважних причин, з внутрішніми проявами, віковими особливостями, бажанням досягнути чогось в житті. Пов'язаний із формуванням пізнавальних і дослідницьких інтересів при вивченні того чи іншого матеріалу, у набутті певних умінь та компетентностей, з вибором форм навчання. Пов'язано частково з психологічними станами дітей через війну.

Впроваджена система формувального оцінювання сприяє особистісному поступу здобувачів освіти. Більшість учителів використовують у своїй роботі формувальне оцінювання, відстежують особистісний поступ здобувачів освіти, формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися, запобігають побоюванням помилитися

У цілому за вимогою 2.2. – достатній рівень

Вимога/правило 2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання

Критерій 2.3.1. Заклад освіти сприяє формуванню в учнів відповідального ставлення до результатів навчання

В Росошанському ліцеї характер педагогічного процесу, його організація сприяють розвитку в учнів відповідального ставлення до навчання. Головною працею здобувача освіти є навчання. Формування відповідального ставлення до навчання відіграє важливу роль у підготовці учнів до самостійного життя.

73% учнів закладу освіти найбільше погоджуються з твердженням: «я відповідально ставлюсь до навчання, усвідомлюю його важливість для подальшого життя, моя школа цю відповідальність розвиває».

Освітній процес неможливий без мотивації учнів до навчання. Вона сприяє інтелектуальному розвитку дитини, є рушійною силою удосконалення особистості загалом. Уміння вчитися впродовж життя – це одна з ключових компетентностей, якою має володіти випускник закладу освіти. Вчителі розвивають здатність учнів до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових умінь та навичок, розвивають відповідальне ставлення до навчання, активізуючи участь учнів в організації своєї навчальної діяльності, заохочуючи і позитивно оцінюючи роботу учня, надаючи конструктивний

відгук на роботу учнів, зосереджуючи освітній процес на оволодіння учнями ключовими компетентностями, а не на відтворенні інформації.

Через систему оцінювання освітньої діяльності педагоги розвивають в учнів активну життєву позицію. Це досягається як через індивідуальний підхід, так і в системі наскрізного процесу виховання, що формує цінності. У ліцеї координується управлінська діяльність, співпраця вчителів, класних керівників, практичного психолога. У закладі розроблена система заходів, спрямована на формування розуміння учнями цінності освіти, навчання впродовж життя та здатності учнів самостійно оцінювати власний прогрес. Педагоги сприяють участі учнів у різноманітних фестивалях, конкурсах, олімпіадах. Незважаючи на реалії війни достатньо високою є результативність у роботі з обдарованими учнями: 30 призових місць вибороли учні ліцею і стали переможцями II етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних дисциплін. 6 учнів ліцею стали переможцями II етапу Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т.Шевченка; 7 учнів отримали призові місця у II етапі Всеукраїнського конкурсу знавців рідної мови ім. П. Яцика. Учні освітнього закладу брали участь у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів та конкурсів:

- у III етапі Міжнародного конкурсу з української мови ім. П.Яцика брала участь учениця 8 класу Марценюк Анастасія і виборола четверте місце;
- у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів брали участь:
 - учень 9 класу Сличук Олег Сергійович брав участь у олімпіаді з: інформаційних технологій, набравши 21,45 балів, англійської мови, набравши 21,45 балів, англійської мови, набравши 19 балів, географії, виборовши III місце, набравши 81 бал;
 - учениця 8 класу Шкорубська Ніка брала участь в олімпіаді з фізики, виборовши її місце, набравши 8,5 бали;
 - учень 11 класу Рудик Іван брав участь у олімпіаді з технологій, набравши 130 балів.
- Протягом 2022/2023 навчального року учні закладу брали участь у Спартакіаді Липовецької міської ради та показали такі результати у командних змаганнях:
 - з баскетболу
III місце (Голубенко Леонід (9 клас), Брильов Давид (9 клас), Мудрак Вадим (10 клас), Ковбасюк Владислав (11 клас));
 - настільний теніс і шахи
III місце (Коваль Софія (11 клас), Рудик Іван (11 клас), Кошалко Олександр (9 клас), Голубенко Леонід (9 клас));
Стрітбол – III місце;
Волейбол (хлопці, дівчата) – 4 місце.
Легка атлетика:
Голубенко Леонід (9 клас) – II місце;

Мудрак Вадим (10 клас) – III місце;
Синюгин Дмитро (11 клас) –III місце;
Голубенко Леонід (9 клас) –I місце.

Армреслінг

Мудрак Вадим –III місце,
Брильов Давид –III місце,
Гнидюк Аліна –II місце.

У травні 2023 року учні ліцею взяли участь у II етапі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» (Джура).

Отже, можна зробити висновок, що учні відповідально ставляться до навчання, усвідомлюючи його важливість для подальшого життя. **Наш заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання.**

Формування відповідального ставлення до навчання відіграє важливу роль у підготовці учнів до самостійного життя, тому що навчання – головна праця здобувача освіти. Однією з ключових компетентностей, яку формують учителі ліцею в учнів, є вміння вчитися впродовж життя.

Розвиток в учнів відповідального ставлення до результатів навчання в Росошанському ліцеї здійснюється:

- активізацією участі учнів в організації своєї навчальної діяльності;
- наявністю чітких критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів;
- зосередженням освітнього процесу на оволодіння учнями ключовими компетентностями, а не на відтворенні інформації;
- можливістю вибору учнями власної освітньої траєкторії;
- заохоченням і позитивним оцінюванням роботи учня;
- проведенням у закладі освіти профорієнтаційної роботи: викладання курсівза вибором і факультативів.

За результатами відповідей здобувачів освіти на запитання «Від кого (чого) залежать Ваші результати навчання?»: 73% учнів вважають, що результати навчання залежать винятково від їхньої праці та наполегливості; 44% - від рівня викладання, 53% виключно від їх праці, наполегливості та батьків, які мотивують їх до навчання; 18% - від об'єктивного/необ'єктивного оцінювання їхніх навчальних досягнень та обладнання інтер'єру, 25% - від більш поблажливого ставлення вчителів.

При плануванні та розробці планів уроків педагоги нашого закладу освіти зважають на побажання та думки своїх вихованців. Результати спостереження під час відвідування уроків показують, що 51 % учителів надає учням час на обдумування відповіді, 34% забезпечує зворотній зв'язок щодо якості виконання або виконаного завдання. Це підтверджує і результат анкетування учнів. Відповіді на запитання «Ваша думка вислуховується і враховується вчителями під час проведення уроків?»

Здобувачі освіти отримують можливість вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності та необхідну допомогу в навчальній діяльності. Більшість здобувачів освіти відповідально ставиться до процесу навчання.

Критерій 2.3.2. Впровадження самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти

Заклад освіти забезпечує самооцінювання здобувачів освіти. У здобувачів освіти самооцінювання формується в процесі самостійно організованої діяльності під керівництвом кваліфікованих вчителів, а також тільки тоді, коли в них є цілі, яких вони повинні досягти в процесі навчання, і зрозумілі критерії оцінювання. Самооцінюючи себе, вони отримують чітку картину власних навчальних досягнень, шляхи вирішення проблемних питань і почуваються впевненіше. Розуміючи технологію оцінювання власної діяльності, учні ефективніше навчаються і рухаються вперед.

Окремі вчителі закладу працюють над формуванням особистості у процесі самостійно організованої діяльності (праці, самонавчання, самовиховання, самооцінювання), здійснюють кваліфіковане педагогічне керівництво даним процесом.

Вчителі закладу для розвитку навичок самооцінювання і взаємооцінювання навчальної діяльності дитини нагадують учням про цілі і критерії оцінювання; частково планують при проведенні навчальних занять час для самооцінювання /взаємооцінювання; оприлюднюють мету навчального заняття, критерії оцінювання навчальних досягнень.

Найефективніші завдання на взаємооцінювання, які використовують вчителі, це перевірка домашнього чи виконаного на уроці завдання за заздалегідь розробленими критеріями оцінювання, які вчитель створює самостійно; перегляд виконаного завдання однокласником та надання коментарів; взаємооцінювання письмових відповідей, написання свого короткого відгуку про роботу; перегляд виконаного завдання однокласником з використанням контрольних відповідей. Проте важко дається педагогам впровадження в практику хвилин рефлексії власної праці на кожному уроці, розробка листків само- та взаємооцінювання навчальних досягнень учнів. Особливої уваги і об'єктивності потребує організація оцінювання навчальних досягнень учнів під час дистанційного навчання.

За результатами анкетування учнів: учнями оцінено на середньому рівні проведення самооцінювання результатів своєї роботи під час занять.

Запитання: «Чи здійснюєте ви самооцінювання результатів своєї роботи під час занять?»

За результатами анкетування педагогічних працівників 65% з них практикують самооцінювання учнями, 70% - взаємне оцінювання учнів.

Є розбіжність між думкою учнів та вчителів, тому можна зробити висновок, що більшість вчителів неправильно розуміють як організовується самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти. Тому потрібно приділити значну увагу цьому при плануванні методичної роботи у наступному навчальному році. Наприклад, провести круглі столи з питання «Прийоми самооцінювання та взаємооцінювання учнів» під час засідань методичних об'єднань.

Менше половини учителів систематично організовують самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти.

У цілому за вимогою 2.3. – достатній рівень (2,8б.)

Ураховуючи вимоги до напрямку «Система оцінювання здобувачів освіти»:

- наявність системи оцінювання результатів навчання учнів, яка забезпечує справедливе, неупереджене, об'єктивне та доброзичесне оцінювання (достатній рівень);
- систематичне відстеження результатів навчання кожного учня та надання йому(за потреби) підтримки в освітньому процесі (достатній рівень);
- спрямованість системи оцінювання на формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання (достатній рівень),

роботу за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти» оцінити на достатньому рівні